

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

gode, at flere, der ikke har tilstrækkelig kapital selv, dog kan få fod under eget bord og tilmed den tilfredsstillelse, som det er, at bruge deres fritid til at opbygge deres hjem.

Når det er blevet sagt, at det slet ikke er nogen billig byggemetode, må man se på, hvem det er, der er selvbyggere. Det er som regel småfolk — der er undtagelser —, men det er i reglen dem, der nøjes med et lille hus. Men der er en tanke, som jeg gerne ved denne lejlighed vil fremsætte. Når man i en tid som denne står overfor dette: Hvad skal man bygge, når man mangler penge og arbejdskraft og til en vis grad også materialer, ja, så må man selvfølgelig bygge det, som befolkningen ønsker og befolkningen har råd til at bo i, og det er jo en kendsgerning, at der er en række mennesker, som føler sig mest tilfreds ved at bo i eget hus med have, selvom det er et lille hus. Jeg synes, at den foregående diskussion for meget er gået ud på, at de krav, som stilles i dag, og de betingelser, som kan opfyldes i dag, dem alene må man tage hensyn til og så lade være med at se ud i fremtiden. Men når vi bygger, må vi alligevel se på dette: Hvordan kan vi klare øjeblikkets krav uden at forværre det, som hedder fremtidens boligstandard? Her mener jeg det var godt, om man begyndte med at bygge et lille hus, der var beregnet på at kunne blive større. Det er ikke noget, jeg står og finder på, det er allerede praktiseret enkelte steder i landet, og jeg ved også, at boligministeriet er interesseret deri, men jeg synes, det er noget, som skulle komme mere ud til offentligheden, og at man noget mere skulle arbejde efter denne linie. Der er f. eks. trinhusene i Nordsjælland ved Helsingør, som er bygget ganske enkelt: 1 værelse, 1 kammer og kakkelovn, men der findes en plan for udvidelse, således at der er taget hensyn til, at det ikke bliver en uforholdsmæssig bekostning, når de senere skal udvides. Det er det, man kalder det elastiske boligbyggeri, som selvfølgelig også kan overføres på etagebyggeriet, hvad jeg ikke skal komme ind på i dag. Men jeg vil gerne lægge et ord ind for, at man støtter gennemførelsen af det levende hus i så stor udstrækning som muligt. Her vil jeg sige, at jeg tror, kommunerne modvirker noget sådant. Jeg tror, at mange kommuner — det er jo ikke alle, der er forskel —, men mange kommuner er bange for så små huse, de er bange, fordi de, som det så menneskekærligt hedder, ikke ønsker proletarkvarterer. Men hvad får

man i stedet for? Man får det, som det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen sagde, at folk bor i sommerhuse, i skure, i betonhuler og i andet ulovligt byggeri, som myndighederne lader være at se. Jeg mener derfor, at kommunerne ganske særligt har en opgave med hensyn til at hjælpe selvbyggeriet frem.

Efter min opfattelse må mennesker have frihed til at bygge, så længe det ikke generer andre, men jeg indrømmer, at der ligger meget i den indskrænkning: så længe det ikke generer andre, og jeg tror nok, der ligger betydeligt mere i det, end det ærede medlem hr. Kjeldgaard Iversen mener. Jeg kan ikke tiltræde, at man sådan i al almindelighed skulle holde selvbyggeri og alt småbyggeri udenfor alle byggeplaner, byggevedtægter, og hvad der ellers er af bestemmelser, men jeg vil også slutte mig til, at der bliver dispenseret fra regler i den udstrækning, det er forsvarligt, og jeg vil rette en henstilling herom både til boligministeren og til kommunerne. Til boligministeren vil jeg ganske specielt henstille, at han gennemgår de forskellige byggevedtægter med henblik på en forenkling. Såvidt jeg ved, er byggevedtægterne så forskellige, at der vel også af den grund kunne være anledning dertil.

Alfred Jensen: Den ærede ordfører for forespørgerne hr. Kjeldgaard Iversen har motiveret sin forespørgsel med bolignøden, og man forstår så udmærket godt, at han netop tager sin begrundelse heri. Det var jo et rystende eksempel, han nævnte fra en tilfældig dagbladsartikel, som netop er kommet på den dag, da vi skal behandle forespørgslen. Han kunne imidlertid have taget et noget lignende eksempel, mindst lige så grelt, fra et andet københavnsk dagblad i dag. „Land og Folk“ meddeler i dag, hvorledes en familie på Amager bor — i et sommerhus, kaldes det. Det var det, man tidligere kaldte for et lysthus, et træhus, hvor den ene side forøvrigt består af en gammel presenning. Her lever to voksne mennesker og et lille barn. Jeg ved ikke, om man kan sige, det dækker det begreb, indenrigs- og boligministeren talte om: en skal at krybe ind i. Jeg synes det dårligt, men det giver jo egentlig et udtryk for, hvor fortvivlende boligforholdene er; for de to eksempler, der her tilfældigvis i dag findes i dagspressen, er kun udtryk for, hvor frygtelig situationen er for adskillige af vore medborgere. Og det er en situation, i hvilken man påstår der har været sat for meget boligbyggeri i gang, og hvor man under alle omstændigheder vil hævde,